

Бельська Т. В.,

д-р наук з державного управління, доцент, доцент
кафедри менеджменту і публічного адміністрування,

Чухлата Є. В.,

студентка 4-го курсу факультету менеджменту,
Харківський національний університет міського господарства
імені О. М. Бекетова, Україна

СТРАТЕГІЧНЕ ПЛАНУВАННЯ РОЗВИТКУ МІСТА В УМОВАХ ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЇ

Децентралізація передбачає визначення та розмежування завдань і функцій між місцевою та державною владою, з яких більшість передається з рівня центральних органів на рівень нижчий і стає власним завданням та повноваженням органів нижчого рівня. Децентралізація влади в державі сприяє розвитку демократії, адже відбувається розширення впливу територіальних громад, соціальних груп та громадськості в цілому на справи публічного управління. Демократична держава завжди прагне залучити громадськість до здійснення функцій урядування для задоволення потреб людини.

Наприклад, у Польщі до самоврядних суб'єктів належать: органи місцевого самоврядування; спілки, товариства, об'єднання – професійні, ремісничі, студентські, учнівські, сільськогосподарські та інші; комунальні підприємства; адміністративні установи державної і недержавної форми власності (школи, лікарні); інші суб'єкти, що самостійно виконують управлінські функції та надають послуги публічного характеру, тобто здійснюють урядування. Отже, на відміну від європейської юридичної доктрини міжвоєнного періоду, нині не є виправданим ототожнення місцевого самоврядування з децентралізацією в найширшому розумінні [4, с. 15]. Стратегічними цілями децентралізації є ефективна система влади, високий рівень спроможності регіонів, висока якість послуг, та створення безпечного й комфортного середовища для життя людей.

Глобальною тенденцією сучасного світу є зростання ролі міст і регіонів у територіальному поділі праці. Саме міста можуть максимально враховувати потреби населення та наявні ресурси для ухвалення рішень на місцевому рівні, а поза тим – ефективно зменшувати навантаження на органи центральної влади. Тож розвиток міст, незалежно від їхніх масштабів, значною мірою визначає ефективність змін національного характеру та впливає на розвиток не лише регіону, а й держави загалом. А якісний план такого зростання є передумовою ухвалення максимально конструктивних рішень.

Об'єктивно оцінити позитивні зміни умов життя місцевої громади можна через систему соціально-економічних показників, суб'єктивно – через безпосереднє відчуття членами громади рівня особистого комфорту в широкому розумінні цього слова.

Особливої актуальності проблематика стратегічного планування регіонального розвитку в Україні набула у зв'язку з децентралізацією влади та

реформою державного управління. Ці заходи передбачають передання повноважень і відповідних фінансових ресурсів для розвитку територій на місцевий рівень, чим і обумовлюється необхідність удосконалення методології та інструментарію стратегічного планування як на національному, так і на локальному рівнях.

Таке планування передбачає покращення рівня добробуту населення, розвитку населеного пункту. Стратегічне планування сприяє посиленню довіри в системі відносин «влада – бізнес – громадянське суспільство» [3, с. 7].

Одне з найважливіших завдань розробки стратегії міста – виявити конкурентні переваги території, міста, громади та максимально публічно представити їх для потенційних інвесторів, знайти оптимальні і науково обґрунтовані рішення, націлені на вирішення проблем громади в комунікаційній сфері [2]. Якісно написана стратегія надає інвестору вже оброблену інформацію щодо можливих товарних ринків, потенційних прибутків, витрат, ризиків для створення чи розширення бізнесу. Затвердження розробленої стратегії відповідним рішенням міської ради є свідченням прихильності органу влади до налагодження взаємовигідних дій.

Стратегічне планування розвитку міста забезпечує такі важливі переваги, як завчасне передбачення необхідних змін; встановлення пріоритетів для розподілу бюджету; можливість визначення й узгодження інтересів підприємців; можливість отримання підприємцями корисних орієнтирів для розгортання бізнесу; формування іміджу території, що полегшує доступ до грантів міжнародних фінансових організацій; формування стратегічного мислення управлінців; сприяння самоорганізації громади, підвищення її активності та згуртованості.

На даний час понад двісті українських територіальних громад уже мають досвід і розуміння процесу стратегічного планування [3, с. 13].

Широке запровадження стратегічного планування в практику діяльності органів місцевого самоврядування розвиває стратегічне мислення управлінців, без зміни традиційної ментальності яких радикальні реформи неможливі [1, с. 16].

Отже, стратегічне планування розвитку міста – це систематичний процес ухвалення рішень, який орієнтований на потреби громади та має на меті вирішення найбільш актуальних проблем при оптимальному використанні наявних ресурсів (коштів, матеріальних ресурсів, експертного потенціалу).

Список джерел

1. Берданова О., Вакуленко В. Стратегічне планування місцевого розвитку. Практичний посібник / Швейцарсько-український проект «Підтримка децентралізації в Україні – DESPRO. К. : ТОВ «Софія-А». 2012. –88 с.

2. Бельська Т. В., Інкін М. В. Проблеми становлення асиметричних об'єднаних територіальних громад: комунікативний аспект. *Публічне урядування* : зб. наук. пр. К. : ДП Видавничий дім «Персонал», 2018. № 5 (15). С. 29-40. doi: 10.32689/2617-2224-2018-15-5-29-40

3. Розробка стратегій розвитку міст в Україні: інструкція та огляд практик/ Федерація канадських муніципалітетів. Проект міжнародної технічної допомоги «Партнерство для розвитку міст», 2019. 44 с.

4. Стогова О. В. Децентралізація влади в Україні: проблема реалізації. *Правові горизонти / Legal horizons*, 2018. С. 13-20.

Дегтяр О. А.,

д-р наук з держ упр., доцент, доцент кафедри менеджменту і публічного адміністрування,

Угоднікова О. І.,

канд. екон. наук, доцент, доцент кафедри туризму та готельного господарства,

Харківський національний університет міського господарства імені О. М. Бекетова, Україна

УПРАВЛІННЯ МАРКЕТИНГОВИМИ КОМУНІКАЦІЯМИ У СУЧАСНОМУ МІСТІ

В умовах бурхливого розвитку урбанізованого середовища важливим аспектом є не просто створення умов комфортного перебування людини на території великого міста, але і створення ефективного інформаційного простору, спрямованого на комунікації, обміні інформацією, презентації та позиціонування міста з метою створення центрів тяжіння відповідно до наявних ресурсів та функцій, які дана територія може ефективно виконувати. Сучасні міста є центрами економічного, політичного, соціального, культурного розвитку людства. Зростання ролі міст як соціально-економічних осередків суспільного розвитку визначено, зокрема, шляхом виділення окремої цілі у Концепції сталого розвитку Організації Об'єднаних Націй, як забезпечення сталого розвитку міст.

ООН визначено, що серед економіко-соціальних та екологічних факторів розвитку сучасного міста, важливим елементом урбанізації є обмін інформацією та створення ефективного інформаційного простору, спрямованого на забезпечення наступних цілей:

- надання необхідної для функціонування міста інформації мешканцям,
- створення цифрового простору для надання послуг, моніторингу, контролю та виконання інших функцій управління в місті,
- інформаційна підтримка просування міста як соціально-економічного центру з метою залучення додаткових інвестицій та активізації підприємницької діяльності.

В широкому розумінні, комунікацію можна визначити як процес передачі інформації від комунікатора до комуніканта [1]. Тобто, схема комунікації визначена механізмами передачі інформації від її власника до споживача. Ця інформація може мати будь-який вигляд (усна, письмова, онлайн тощо), цілі (інформування, презентація, звітування, моніторинг тощо) та спрямована на